

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dźělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh ci khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbite njedźelske łopjeno

W Budyschinje

1. septembra 1935

Bauzen

11. njedźela po štwjatej Trojizy.

Žniwny džatny kwjeden.

Łať. 5, 7 a 16—18.

W łajkim dobrym, bohatym kraju my Čerbja žydlimy, to je nam i pšhirunanjom našeho wjedra a našeho role i wjedrom a rolu žyńch krajow haće prawje jańne. W In- dikej je hušto tajke žuche lěto, so šta tyžazn hloda wumru! S Čhiny w tutych dnjach čitachmy, so tam poldra milijona ludži pšhed wulkej wodu četny, so ani móžno njeje prajic, kelko je šo šatepiko. Šhto čini tam póhanška wšichnosć, so by šo wobndlerjam pomhało? Nimale nicšo. Wobndlerstwo tam tak hušto žydlu, so drje je póhanam žyle prawje, hdyž žmjerč jich wjele šaniczi. Fatalismuž, šlepe podacze do čžem- neho dónta, ma knježstwo w póhanškej nabožinie. Njemohla ščheščijanska jendželika wšichnosć wbohim Hinduludžom žito- dacž? Něšto mało jeno šo štaraja ša pomoz, šwjetšha haće, hdyž je pošdže.

Tež w Palestininje, hdyž je Łakub, bratr Žejužowny, šwój liš pišať, je jara žuche wjedro a mało dobreje role. Na tajke šhudobne pola dnyrbimy šebi myžlicž, hdyž Łakub bura šhwali, tak wocžakuje krašneho ploda šemje a ščerpliwje do- čžaka, hacž by doštať rańšchi a wječžorny deščez. Tak je šerb- ški bibliju pšhekožer pišať, myžlo šebi na deščez našeho kraja. Luther je pišať: „Šažny a pošdny deščez“, to šu dešč- cze w Palestininje po čžazu štajnyh deščezow w šymje, w šo- trež tam tež žněhi maja, a do deščezoweho čžaka. Šsym i mojim bratrom na šonju i Žerušalema do Šichema w hapr- leji do tajkeho deščezja pšhišhoť a widžik, tak tam na šwo- jim žuchim polu šelacha (bur arabiski) wo deščezik prošče- šhe. Naše njebo, tak šo namaj šdashe, žaneho deščezja nje- lubješhe. Ale proštwja praweho wjele šamóže, hdyž šprawna je. Na wječžor pod krašnym, móžnym deščezikom na tutoho

wužnyšchaneho modlerja špominachmoj. To běšhe jenicžki deščezik tam wot haprleje hacž do septembra, pošdny deščezik na polo, žuche kaž popjeť.

W našim kraju mamy jeno i wuwjacžom dołhi čžaz bjes deščezjenja, a to tola jenož w někotryh krajinach, niz w žyńym němškim kraju abo w žylej Šuropje. Tuž je rólni- šowa ščerpliwosć w deščezja šhudnyh krajach wjele wjetšha. W našim kraju dnyrbimy pšhi ščždej žuchocze haće šažo ščerpliwosć nawuńnyč. Trjebamy ščerpliwosće tež hewať. Šsym ludžo, i šotrymiž dnyrbja tež druhy ščerpliwosć měčž.

Šdyž to dženska, wutoru popołdnju pišamy, je šažo tajki woprawdže štyštniwje wocžakowany Boži deščezik pšhišhoť, wumoženje i wulkeje nušy! Wutroba wšich ludži dnyrbi šo Bohu džakowacž.

Čžlowjeť dnyrbi jěšč a picž a lubemu škotej pizu dawacž. Bur ma wulke šošpodarške štarosče, wošebje na wulkich šu- blich. Ale hdyž je w našim ludže šhto, šotremuž w žuchim lěče žmjerč pšhed durjemi šteji, so by bjes šhlěba byť je žo- nu a džeczimi, so by nihdyž žaneje wodyn wjazn njebyť a šo by na wšchitkich polach wšchitko wuparjene, šnicžene byť?

Łakub piša wo krašnych plodach, myžli šebi na wulkosć, rjanošć, šłódkošć wšchelakornyh plodow, wošebje tajkich, ša šotrež je našy kraj pšhešymny.

Tež našy kraj ma šwoje krašne plody, wošebje na šhto- mach a w šahrodach, a někotra mudra burowka šebi na wulkich radšho tajke wošebne plody kupi, hacž pšhewjele mjaža. My- žlimy šebi došč na najwažnišchu krašnosć plodow, na jich trajnosć? Runje plody, šotrež šu bjes šwonkowneje rjano- šče, maja w šebi štrowe, šylne mozy, traja pšhi wulkej šymje, haj maja wužitk se šylneje šymy, a traja pšhi žuchoc- cze, haj na dobrej roli šu w žuchim lěče najbohatšhe žně! Kať je jenož móžno, šo tež bėrnjaze šelo a džeczjele šebi móža- chu hiščež něšto mało šelenosče ššhowacž, haj šo na dobrých

polach šu jelene kopjena, kaž njeby tajke pražaze lube šlōncz-ko jim nicžo šesħkōdzilo, kažtež mamy w tutym lēczu nad šobu?

Budźmy tež najej kšesħcijanškej wyšħnošczi dźakowni. Šo je burštwo šħkitane pšhed šahubu, kotraž tam hrošy, hđžež kapitalizmuž tnježi, hđžež židowške žitne wiłowarštwo šo na kħudnyh kšesħcijanškich burach wobohaczuje!

Nasħa šwjata rola, nasħa dowěra do wšħehomōžneho Boha, nasħa kšesħcijanška pobožnošcž njeħ nam šħlnošcž a wobštacze we wšħej nušy dawa!

Tež šħtōž wutrobnje Bože šłowo lubuje, šo jemu nje-džela bjes pošłuchanja na Jesuša a jeho japošħtołow žana žyła njeđžela bycz njemōže, pšhed Bohom jeno w šczerpliwošczi płodny pšħinježe. Něotre jeno, niž wjele, na dobru rolu padnje. W najšim kraju paž je jara wjele wjažy najlěpšħeje abo tola dobreje role hač w Židowškej a Galilejskej, hđžež Jesuž rolu widžesħe a pšħi tym na rolu cžłowškich dušchow mŷšlesħe. Pola naž je šawěšcze tež wjažy wutrobom, kotrež šu dobra rola ša wušhw Kħrystužowu, hač tehdy, hdyž Jesuž jako šħjer Boži wuđže. Šħtō hže prajicž, šo tajka dobra rola w najšim lubnym ludu woteħjera abo pšħiběra? Wěšmy, šo rjanošcž šymjenja, wot Jesuša wušhwaneħo, tež we šħlnošczi a wěcznej mozy leži, kotraž dušham žiwjenje dawa kaž kħlěb cžětu. Jesuž kħlěb žiwjenja, kħlěb š njebieš, nam kħudnym š žiwjenju. Šamjeñ.

T.

Duzy pšħes Awštrijku.

W cžašopižu „Sachsenwacht“, kotryž „Evangeliski Swjašt“ wudawa, namakašy pšħezo šažo šajimawe wěžy. Tak je we cžigle ša julij a augušt wošjewjena rosprawa wo pučžowanju pšħes Awštrijku, kotrež je jedyn š wjednišow šwjasta w juniju tutoħo lěta cžinił, niž šo by šebi š wješelu pučžował, nē, šo by šo bliže šesnał š evangeliskimi woħadami Awštriskeje, kotrež šwjast tola šobu podpjera. „Evangeliski Swjašt“ pomħa tutym evangeliskim woħadam Awštriskeje a tež Cžěšłō-šłowakškeje, doħody ša šararja, ša wšara, ša šmilnu šotru šwěšcizč a šwjesč a druħe nadawki a džela doħonjecž; wōn pomħa tak evangelšku žyrkej w Awštriskej twaricž. A my wěmy, šo je tam nētkole wjele twaricž. Esu tola poħlednje lěta žiwe evangelške hibanje w Awštriskej šbudžke. A tuto traje hšħcze dale.

Šnadž tute ryncžki tak nēkotreħo nawabja, šo šobu do džela dacž a twaricž evangelšku žyrkej tu doma je šwojimi mozami a je šwojim evangeliskim žiwjenjom a tam wonka je šwojimi darami, šnadž tež š tym, šo šastupi šobu do „Evangeliskeħo Šwjasta“, kotreħož wjedniš je ša nasħu Šaštku š. wyšħ. žyrw. rada Šašħ-Lubijški, a tak pomħa evangelšku mŷšl hačicž tu w kraju a tam, hđžež evangelšy wěrybratšja we wošowanju. To jene je jara nušne, a to druħe niž mjenje.

Njeħ potajšim šastupješ šwjaska nam šam wo šwojim pučžowanju powěda; wōn nēħdže tole pišħe:

Duzy po šwojim pučžu pšħiñdžeh najpriedy do Šornjeje Awštriskeje. W cžahu šedžo pošłuchach na rosrečžowanje burow, kotšiz šobu jědžechu na wiki. Powědachu šebi wo žyrwinškich naležnošcžach a wupowědachu šebi wšħelate wobcžewanja, kotrež mējachu na wutrobej. Nadobo šapocža jedyn š nich wo hrabi Šerbersdorž rēcžecž, kotryž pšħed 300 lětami Šornich Awštriskich šažo katolškich šcžini, kotryž na Šaushammerškich ħonach wjednišow evangelškich burow — pšħezo dwejoħ a dwejoħ — da šōž cžišħacž wo žiwjenje. Tutu šawišnu šrudneho cžaža napšħecžiwneje reformazije, we

kotrež šo kšesħcijanštwo tak jara njeħrystužowe wupoħa, — wušħšħach tu š erta tajšħ, kotšiz šnadž bēħu potomnižy tamnyh evangelškich burow — kotšiz buchu š tajkež žadławošcžu a šurowošcžu katolšy šcžinjeni. — Woni šu katolšy, ale woni cžuja, šo dŷrbjeli, kaž jich wōtzojo, bycz evangelšy. Cži, kiž tam š evangelškej žyrkwi pšħesħupja, praja toħodla tež, šo šo š evangelškej žyrkwi wrōcža.

Nicžo ša to cžinio došħach ša jako mjełcžazy šobupucžowar wobras a šacžišħcž wo šmŷšlenju katolškeħo lud. A tole šo mi šwěšczi, jako nēšħto pošdžijcho w domje w Linzu předowanje šħšħach, kotrež warnowašħe pšħed indiferentismom, š. r. pšħed njerosħbudženym mēnenjom, šo moħl Evangeliski runje tak derje šbōžny bycz kaž Katoliski. Wušhw š katolške žyrkwe a šastupy do evangelške žyrkwe šu wuras evangelškeħo hibanja w katolškim ludu. Pšħicžiny tutoħo hibanja mašy w katolškej žyrkwi, niž w evangelškej žyrkwi pŷtacž. Politiški ras katolške žyrkwe šbudžuje prašħenje, hač je wona Kħrystužowa žyrkej. Tuto hibanje njeje evangelška žyrkej šbudžka. Šeje šararjo maja džē telko šastojnškeħo džela, šo nimaja cžaž ša tajke propagandiške šħħtowanje; tajke šħħtowanje njeje tež po wašħnju evangelške žyrkwe. To paž mōžemy prajicž, šo š toħo, tak evangelška žyrkej šwjatocžnošcze pšħi kħowanjach šwojich njeħocžicžkich wuħotuje a tak wona jednore Bože šlužby šwjeczi, pšħipowědajo w nich we macžernej rēczi evangelij bješe wšħeħy politiškich šamērow, tajne wabjenje wuħadža. Toħo buħ šebi tež wěšty, jako we Božej šlužbie w pšħepjelnyym evangelškim domje w Linzu pobnyh; to wobšwědczi mi tež dale šōžda woħada, kotruž wo-pŷtach.

Wot šwojeho šłowneho pučža wujědžeh šebi do mšħta Šeyr, kotrež tam tak rjane leži w ħorach. Tam je šebi evangelška woħada krematorium natwarila a tam ma wona tež pšħiħladne dželo ša džeczi a mjes džecžimi.

Šōž wjesesħe mje na Dunaju dale pišħes krašny Wašhaw nimo mēštna Bechlarn šaryh Nibelungow, nimo šłōšħtra Melk, nimo Dürnteina, hđžež nēħdy Blondel Richarda š pšħimjenom „Lawša wutroba“ namaka a hđžež je mała evangelška woħada našħa, a nimo Weiškiršena, hđžež mała evangelška žyrkwicžka šteji, š kotruž šu žony braniborškeħo Evangeliskeħo Šwjaska wōdžecze ša woħar a šłētku wušħi-wake, do Křemša, hđžež rŷy evangelški po nacžišku profešora Bartninga natwarjeny Boži dom šōždeħo wita. Duzy pšħes šēšnu krašinu wuħladach žyly rŷnł wšow, w kotryhž šu šo jenotliwe šwojby š evangelške žyrkwi pšħišamške. W Zwettlu wobħladach šebi mału evangelšku šapašu, kotruž je Georg von Šönerer twarił.

Najajtra podach šo pšħes Dunaj š połodnju. Wopŷta-wšħi na šrōtki cžaž žyrkej a šaru St. Pölten dōndžeh do šu-pjelow Šalzerbad. Tu ma awštriske šnutsšowne mišħionštwo šwōj tak rjany dom, w kotrymž šōžde lēto šta džeczi a mšōdošħnyh wošħewjenje a poħŷlnjenje namaka a w kotrymž tak nēkotry šjēšd a tak nēkotru šħromadžišnu wuħotuja, tak šo je tutōn wuštaw šdobom tež dušowne šriedžišħcžo evangelške žyrkwe. Wjedniš wuštawa wujědže šebi najajtra šo mnu pišħes Delnju Awštrijku wołō Deišħera. My wopŷtachmy rjanu žyrkwicžku w St. Aegnyd a po tym woħadu drjewarjow Alreichtberg, kotraž je žyle evangelška a ma evangelšku šħu-lu. Tuta woħada je młōdsħa hač šħara woħada drjewarjow Našwald š połodnju. Tola tež wona mi rosjašni, tak je mōž-no byłō, šo w cžažu napšħecžiwneje reformazije pšħi wšħem namōžnym podšłōcžowanju protestantisma tola lēšħtōtki doħħo evangelške woħady w Awštriskej evangelške woštachu

bjes Božeho doma a bjes fararja. Wožada je w šymje dwaj abo tji mękazn wot kwěta wotřěnjena. Našmu dyrba jo wobndlerjo ja pjeć mękazow i zyrubu jahtaracj. W lěcze je nětkole možno, i autom po dobrym puczu hacj tam dojěc. W šymje tam njemóže niktó dojěc. Čžela semrětny wostanu tam druhdy tndjenje dotho w kněšy štejo, přjedn hacj móža je na pohrjebnišczi Mitterbach abo St. Aegyd dowjescj abo donjescj. Drohi šu pať tam hatle w poľlednich lětdžěhatach twarili. Přjedn bē jenož možno po jara wobcžěžnych hórškich šchěžkach do tutnych wšow drjewarjow dóncj. Wjednik drjewarjow mēješche njedželu Božu šlužbu a ani wojať ani jesu-wita njenamata pucj do šamotońcže.

Nimo noweje zyrkwiczi we wjeszy Reid dojědžechmy do Mitterbacha, do wožady, kotraž je macj ewangelškich wožadow Delnjeje Awštrijeje. Šakle w poľlednich lětach šu tu pódla ewangelškeje zyrkwe tež katolšy zyrkej natwarili, drje wožebje tohodla, jo njeby tuta wješ tať blisko šnateho putnišeho měštna Mariazell, hđžež tež pobnychmoj, bjes katolšeho Božeho doma byla. Do Mariazell pichšhadžeja putnikowarjo i zyljeje Awštrijeje, tež i Čžěškolowakškeje, i Wuherškeje a i Šuhoblowjanškeje. W Božim domje, kotrehož baroški twar je i gotiškej wěžu šepšann, je wuměššeho a nje-wuměššeho wjele, kaž to tež hewať w Božich domach tajkich měštnow namakaš. A šchoť czi wulka kopiza pšchedawarjow pošćicja, njeje hinašche. Šrosumiš, jo to wšcho šyly luda wabi, tola pať tež, jo runje šhutni čłowjekoj pšchi tajkim wašchnju šchěšcijanškeje pobožnošče ipošnaja pšchewahu, kotruž ma ewangelška zyrkej we šwojim pšhipowědanju Božeho šłowa.

Se želešnizu dojědžech do Wina. Tuto wulke město i 2 milionomaj wobndlerjemi ma 100 000 proteštantow. Š tu-tych je něhđe 13 000 w poľlednim lěcze i ewangelškej zyrkwi pšhestupilo. Ša zyrkwinske jaštaranje maš tu hišcže wjele pšhecžow. Nimaš tu jenož hobriške město a jehoj ša wožadne jaštaranje njepšchihódne wobštejnošče, ně, tu je nimo toho diaspora — t. r. proteštantoj šu tu w rošpróšchenju, šu ta mjeńšchina, kaž to ličbje 2 000 000 a 100 000 pošajujetej. — Wožada Wien-Landštraše ma 10 000 dušchow, ša šwoje šhromadžišny pať jenož rumnošc, do kotrejež móže jich 150 wožobow. Wožada Wien-Favoriten, do kotrejež jich 3000 we lěcze 1934 pšhestupi, wužiwa pohrjebnu šapašu jako Boži dom. Ša jenu i Božich šlužbow ša pšhestup, kotruž wopntach, dyrbjěšche šebi šarať Boži dom šužodneje wožady Wien-Gumpendorf wuprošncj. Šacj runjež je Ewangelški Šwiašť w poľlednim lěcze došhodny ša 5 nowych wškarow we Winje šwěšćil a pošćicil, njedošahaja tola pšchego hišcže možny ša Bože šlužby, ša bibliške hodžiny, ša rošwucžowanie, ša dušchepašnyške džělo pšchede wšchem pola tych, kiž pšhestupichu.

Tež wožady wošolo Wina šym wopntať: St. Andrā; tam je maša modleńja a wulka šarška šahroda; w tutej bē njedawno jara wopntana wušnawarška Boža šlužba; dale Tulln, tu je šebi wožada w štarej, rospadanej štražnej wěži pšchi Dunaju modleńju pšhiprawiša, w kotrež šy kaž doma, njedj je tež jeje napohlad wot wonka kaž napohlad štarých rospadankow; dale Klosterneuburg, hđžež maja wuměššy wuhotowanu rumnošc ša Bože šlužby.

(Pšchichodneje dale.)

Pšchikladne.

Šo by jo zyrkwinske wašchne šđeržalo a jo njebychu našche wulke wróčne čažny šwoj šchěšcijanški zyrkwinski

ras šhubile a jo šwětno ščiniše, je wožadne šastupještwo we wožadže „Sächsisch-Haugsdorf“ ščěhowaze čžiniło.

Wono jo wobroczi na wšchěch hoščenzarjow wožady i proštwu, jo njebychu Šodownicžku, Šutrownicžku, Šswjatłownicžku, kaž hacj šem, žane reje wuhotowali. Wožadže, wožebje młodžiny wuprajichu tu proštwu — tež štaršchim a mišchtram — jo njebychu na tutnych šwojatnych dnjach na reje šchli — abo na reje hič dali.

„My čžemy“, tať rěka w tutym namoľwjenju, kotrež bu tež i šlětki pšhecžitanje, „wšchitzy hromadnje, šwjašani we wěrje, wobaracj tomu, jo bychu našche šchěšcijanške šwojedzenie jo šwětno ščiniše, šhubiwšchi šchěšcijanškeho rasa; my čžemy je šwojedzić w pošćiwosczi a w napominanju i tomu Knješej.“

Šyrkej a štat.

Weißenberg, šrudnje šnaty wjednik po nim pomjenowaneje, wot štata šakajaneje šekty, bu i pošdra lětom šchloštarnje pošchloštanj. To je kónz jeneje i tych šektow, kotrež pntaja čłowjekam šłowu šamucžicj a jich na šłudne pucže šawjescj, wojujo pšhecžiwu zyrkwi Šhryštušowej. W tutym padže wu-šopa jo nimo toho mnoho njelubeho a wohańbjazeho, kaž wopikštwo a njepošćiwoscj.

„Seiden.“ Nuts pohladacj do myšlow hibanja „Nordische Glaubensbewegung“, kotrež čže němški lud precj wot-wjescj wot Šesuša Šhryštuša a — kaž widžimy, tež dozyla wot „bohā“, da nam štatny šinazny rada Konopath, kiž pi-šche, wotpošajujo hešło: „Den alten Göttern zu“, pod kotrymž bē něchtó něšhto pišat: „Ně! Bjes bohow, a runje tať bjes boha, kiž šwonka šwěta, bjes štworicžela a bjes Šehown šmy wěrní pošhanjo. — Pšchetož „bohajo“ šu šjewjenje čžaša, kiž jo minje. Wot wěčžnošče šem pať knježi a rjaduje „pra-porjad žiwjenja“ — „Uordnung des Lebens“ —. Potajkim to drje je jašnje došc!.

Štawnik. Štuttgartski wnyšchi mēšchčanošta je poštajil, jo maja štawnizny pšchichodnje pšchi šwjašanju mandželškej wožebitu draštu woblecženi byc, a to talar i čžorneho šuřna a bareť.

Biblija. Britiške Bibliške Towarštwo je šašo Šswjate Pišmo do noweje žuleje rěcže pšchěložilo; je wudašo ewange-lij Janowny we rěcži „Ahamb“. Tutu rěcža na šupach Nowych Šebrišow.

Še Šserbow a i šalofa.

Š Malešcheg. Njedželu 8. šeptembra wotmēje jo w Ma-leschegach mišionški šwojedžen šerbškeho pobocžneho towarštwo ša wonkowne mišionštwo. Dopolndja 1/211 hodž. budže šwojedženške džěčžikemšchenje i rěcžu i. miš. insp. Lehmann a i Drježdžan, popoľdnju w 2 hodž. šerbske šwojedženške kem-šchenje i přědowanjom i. šararja Kaplerja i Njekwacžidla a poštrowenjom i. wnyš. šararja Šarjeńka i Šhwa-cžiz; 3/4 hodžin němška Boža šlužba i rošprawu i. miš. insp. Lehmann a (7 lět w Indiškej). Pšchindžče wšchitzy; njedj je šwojedžen i Božej pomožu móžne wušnacže i šwojatemu mišionštwu!

Š Minakata. Tu je šand. theol. G. Lašer še Žitawny 9. njedželu po šwj. Trojižny šwoje šastojništwo jako wškar na-šstupil, kotrež je jemu wot 1. augušta šem pšchipošajane. Šěto dotho je po šwojim přěnim pruhowanju hižo był i wškarom we Šupoji a je hižo wot tam šobu i druhimi dlešchi čžaž we

naschej wožadze skutkował. Bóh tón Knjes chyzł jeho skutkowanie tu żohnowacz.

S Lupoje. Tu je 9. njedzeli po śwj. Trojizy f. wysch. farar Sarjeńt noweho fariskeho wifara, f. kand. theol. Schołtu i Drježdžan japołasał. Jeho je jakszi zyrkwiniski hamt f nam póltał, pschepołasawischi dotalnego wifara, f. kand. theol. Łajera, do Minakala. Knjes wifar Schołta je w sańdze-nym semestru swoje přenje pruhowanie w Lipiku wobstał a je nětko hnydom fariske dźelo pola naž dostał. Bóh Knjes chyzł jeho službu w naschej wožadze żohnowacz.

Do Wojerez bě 18. augusta złył herbski lud swołany. A tyžazn tam tež běchu i pruskeje a se sakiskeje Łužizy, i Hornjeje a Delnjeje Łužizy a tež dale ěem, tak na pšch. tež i Drježdžan. Ale niz herbski lud jenož bě swołany! Ně, runje tak němški; a tutón tam tež bě po tyžazach se wšchěch kónčzin. Bě tola žnje wulke wuhotowanie Domowiny a Wojerowskeho herbskeho towarštwu na to wotměrjene, Němzam a Sserbam po-łasacz kražne kulturne kubła naschich holanškich Sserbow a tak budzić Sserbow a Němzow jenať ja to, hajicž kulturne kubła, narodne wašchnja. A šhtož je nětať woczi a wušchi woczinjenej měł, je tam měł škladnosće došć, tole nawu-nyčž niz jenož, ně, tež ja to ěo jahoricž, Sserb kaž Němž. A to njech je wušbntk tutoho herbskeho Wojerowskeho dnja! S tutym mytowanjom budža czi, kiž njejbž cža a próžy a pjenjes lutowali, tutón ěwjedžen pšchihotowacz, nanajbóle społojom. Nascheho nadawka njeje, tu nadrobnje wopibacz ěwjedženški cžah a jeho 40 poddželow abo ěwjedženšku šhromadžišnu na torhošćezu, w kotrejž f. wučer Nejd, wjedniť Domowiny, nowu šhorhoj Wojerowskeho herbskeho towarštwu pošwjeczi, abo žiwjenje na ěwjedženškej kuzn, kotrejž ěo jara žiwjenju na „tšelenju“ runasche, abo Božu službu, na kotrejž ěobu njeběchmy, dofelž njemóžachmy tak sahe we Wojerezach byčž. To ěu drusy cžinili w nowinach, pšchede wšchěm we „Sserbskich Nowinach“. Nascheho nadawka a tutnyh ryncžkow je, wažnosć a nadobnosć narodneho wašchnja a narodnyh pocžinkow połasacz, so je winowatošć, kotraž ěo ěama rosumi, so ěebi Sserb kaž Němž tute drohe kubła waži a haji, wob-šwědczejo i tym, so lubuje a cžesczi tnyh, kotřiž ěu je jemu sa-woštajili, niz so bychu sanjechane a šhubjene byle, ale wyžozn wažene a cžescžene, a so lubuje a cžesczi toho, kotryž je tuto-mu jeho narodej a ludej dať byčž a tajke kubła tworicz a hajicž, Boža. Boža služba w ěwjedženšy wupnyšchonym Bo-žim domje bě tohodla tež nasnyť popołdnisichich wuhotowa-njow. Pobnychmy po Božej službie w ěwjedženšy wupnyšche-nym Božim domje a spólnachmy tež we wašchnju, Boži dom tak pnyšicž, wošebitošć holanškich Sserbow, nam tu nješna-ta. Esobu najrjeišche pšchi ěwjedženju bě, so wuhladačmy wšchudžom telko narodneje drašty žonow, młodnyh holzow, džeczi. Abso šhto chyzł prajicž, so njebě to lubošny napohlad: małe herbske holicža w pěknej herbskej drašće! Potajkim: nam je ěo we Wojerezach jara lubiło. Bychmy kóždemu a kóž-dej popšcheli, tajki ludowy ěwjedžen ěobu ěwjecžicž a ěo šhromadne jawayełicž ěwojeje narodnosće a ěwojeje do-mišny a byčž tak w žiwym žylku němškeho a herbskeho luda nascheje Łužizy a domiyny. Wobžarowali jenož ěmy, so njebě nam pšchi ěyle luda móžno, šetkacz wšchěch šnatnyh, i kotrymiž bychmy ěo rad šhromadnje šadowali na tym, tak naschi Sser-bja a so naschi Sserbja ěebi haja ěwoje narodne a kulturne kubła, a na tym, so ěo Němžy a Sserbja tak šhromadnje ra-dowachu na tutym ěwjedženju a na tym, šhtož wón posćiczi.

Do Wojerez a do Sserbow. W pošlednim wołomiku dón-dže hišće druha rosprawa wo herbskim šjědže. Tutu móže-my hałle ja tydžen wošjewicž, tola to tež pschepošdže njebu-dže, dofelž je a chže byčž wušbntk šjěda něšto trajaze. So je to tak, wo tym šwědcža tež ryncžki, korež pilna herbska ruka napija.

S Drježdžan. Ssriedž tutoho mēžaza wotwoła Bóh luby Knjes nascheho ěwěrneho krajana ěnješa Lešhawu, kiž bu w Bulezach ródnej sem pschepodaty. We Łužizy ěo narodži-wischi jaczahny w młodnyh lětach do Drježdžan a bu pošdžischi je šastojnikom štatneje železnizy. Póbla ěwojeho šastojnštwu je ěo runje tak ěwědomicže herbskemu towarštwu „Čornobóh“ wěnowať a hromadže je ěwojej herbskej mandželškej škutkowať ja wuhowanie nascheje rěcže, wašchnjow a narod-neje drašty ewangelškich Sserbow w Sakškej, kiž je tak horzo lubowať. Jeho najmłódscha džowla wopnytašche privatnu herbsku šhulšku wučbu w šhromadženštwje herbskich towarštwow w Drježdžanach a je se ěwojim žiwym šajimom ja herbske reje ruku w ruzn i naschim mišchtróm Krawzom tute nasche reje na papierje šwěcžniła, šhtož je Lešhawiz nana šašlužba ěobu byla. Sserbski dom, herbszy pschecželjo a herbs-ke cžakopikž je štajnje měł. Něšto lět po nastupjenju wu-šlužby je ěo se ěwojej žonu wróćil do Sserbow a po dlěškej šhorošći wumřel. Tež jeho Drježdžanšy pschecželjo wobdže-lichu ěo i šhorhoju towarštwu „Čornoboha“ pšchi pohrjebje, so bychu ěwojemu ěwěrnemu krajanej pošlednje božemje prajili. Se ěwojej mērnej powahu woštanje wšchěm Sserbam nješapomnitž.

S. Th. S.

S Bethela ělyšchimy, so je tam džela wjazn a wjazn. Wošebje bywa jich pschezo wjazn tnyh, kiž maja padawu šho-rošć. Tajkich je tam nětkole 2185! Tohorunja pšchibnywa ličž-ba tnyh, kiž ěu na ducha šhori. Tuhwilu naprawjeja tam ja nich šašo nowu štaziju, tak so budže ruma ja 700. Ale tež tute rumnosće njebudu došahaze. S tutnyh ličžbow, kotrejž ěu jenož džel hoberškeho džela lubošće, kotremuž ěo Bethel wě-nuje, špólnawamy, kajkich wuměrow je tutón šutk Bodel-šchwingha nabyť, a špólnawamy tež, so Bethel pschezo šašo noweje pomožy trjeba.

„Swón padniennyh.“ W měštacžku Triberg w Čžornym lěžu wižny wošebity swón. Na dnju, na kotrymž žadny Tri-bergski ěmjercž ja wóžny kraj pocžerpi, swoni wječžor we 8 hodžinach tutón swón.

35 nownyh ewangelškich Božich domow twarja tuhwilu po žylej Němškej. Sa runje telko nowotwarow ěo pschihoty cžinja.

We Wuherškej je ministerštwo pšchikašalo, so ma njedžel-ški mēr byčž došpołny a so ma ěo na to ěwěru dživacz. Toho-dla budhu ěamo tam, hžezž běchu hacž dotal njedželi herman-ki, tute na wšchědny džen pschepołožene.

Na puč.

Šhtož chže Bože žohnowanie mēcž, dnybi přjedny Boža mēcž. —

Wištowanie. Rni. L.: Jara wulki džať ja wšcho! Běch po pučžu, a tohodla njemóžach wjazn šapodacz. — R. S. w D.: Džať ja rosprawy a wjele dobreho. Redaktor.

Sa 12. po śwj. Tr. S. w P. Sa 13. po śwj. Tr. R. w B.